

Δεν σταματούν να εντυπωσιάζουν τα ευρήματα στα Κούκλια Λογιστική... Παλαίπαφος

Η επέκταση της ανασκαφής προς τα δυτικά αποκάλυψε τη μέχρι σήμερα πλέον εντυπωσιακή μονάδα με εμβαδόν 25 τ.μ.

ΓΡΑΦΕΙ
ΚΩΣΤΑΣ ΝΑΝΟΣ

Επιγραφή σε όστρακο η οποία είναι γραμμένη στο ελληνικό συλλαβήριο προστέθηκε στα εντυπωσιακά ευρήματα της αρχαιολογικής ανασκαφής στην Παλαίπαφο που διεξάγεται από το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Το εύρημα χαρακτηρίζεται μοναδικό και αναμένεται, όπως εκτιμάται από τους αρχαιολόγους, να επαναπροσδιορίσει πολλά ιστορικά δεδομένα, που αφορούν το διαχειριστικό σύστημα των πολιτειών της αρχαίας Κύπρου. Η επιγραφή, η οποία είναι γραμμένη με μελανή χρωστική ουσία, διαβάστηκε αυθημερόν από τη συνεργάτιδα του προγράμματος των ανασκαφών δρ Άρτεμη Καρναβά, η οποία εκτίμησε ότι αποτελεί κατάλογο με ποσότητες προϊόντων, κάτι που επιβεβαιώνει την τήρηση οικονομικών λογαριασμών. Μέχρι σήμερα η τήρηση οικονομικού αρχείου από πολιτειακό κέντρο (πόλη-βασίλειο) της αρχαίας Κύπρου είχε τεκμηριωθεί μόνο στην περίπτωση του ανακτόρου του Ιδαίου, στο οποίο η ανασκαφείας δρ Μαρία Χατζηκωστή εντόπισε περί τις 700 επιγραφές σε φοινικικό αλφάβητο», προστίθεται στην ανακοίνωση. Η 14η ετήσια έρευνα πεδίου του Πανεπιστημίου Κύπρου στην Παλαίπαφο έφερε στο φως νέα και άγνωστα μνημεία, καθώς και πληροφορίες, όπως ότι το οροπέδιο Χατζηαπουλλάς ήταν η ακρόπολη, δηλαδή το διοικητικό-οικονομικό κέντρο της βασιλικής δυναστείας της Πάφου στην

Κύπρο την Κλασική Περίοδο (5ος-4ος αιώνας π.Χ.). Η αποστολή του Πανεπιστημίου Κύπρου υπό τη διεύθυνση της καθηγήτριας Μαρίας Ιακώβου έχει ανασκάψει από το 2006 έως σήμερα έκταση 930 τετραγωνικών μέτρων. Για τον εντοπισμό των δαπέδων απαιτείται η αφαίρεση επιχώσεων που φτάνουν τα δύο μέτρα. Η έκταση αντιπροσωπεύει περίπου το 30% του συνόλου του μνημείου, στο οποίο μέχρι στιγμής έχουν ανασκαφεί οκτώ μονάδες. Σύμφωνα με ανακοίνωση του Τμήματος

Αρχαιοτήτων, με αφορμή την περάτωση των ανασκαφών για το 2019 στην Παλαίπαφο, ολοκληρώθηκε η ανασκαφή της μονάδας 5, στην οποία εντοπίστηκε λεκάνη μύλου από μαλακό ασβεστόλιθο. Το βοτσαλωτό δάπεδο είχε αναιρέσει τη χρήση αρχαιότερου δαπέδου, το οποίο διατρέχει λίθινος αγωγός που καταλήγει σε επίσης λίθινο λουτήρα. Η επέκταση της ανασκαφής προς τα δυτικά απέκαλυψε τη μέχρι σήμερα πλέον εντυπωσιακή μονάδα με εμβαδόν 25 τ.μ.

Μονάδα ελαιοπαραγωγής

Η μονάδα 8 της ανασκαφής στην Παλαίπαφο διαθέτει ένα εξαιρετικά καλοδιατηρημένο δάπεδο από επίχρισμα, το οποίο είχε κοπεί εσκεμμένα για τη δημιουργία έξι αβαθών στρογγυλών κοιλοτήτων. Στο βόρειο τμήμα της είναι τοποθετημένη μεγάλη λεκάνη μύλου διαμέτρου 1,5 μ. Στο κέντρο της διακρίνεται το σημείο στο οποίο θα στηριζόταν άξονας που θα κρατούσε ζεύγος αντικριστών κάθετων κυλίνδρων. Ένα περίπου μέτρο νότια της λεκάνης εντοπίστηκε πιθάρι ύψους 1,5 μ., το οποίο είναι εξολοκλήρου βυθισμένο κάτω από το δάπεδο. Είναι πολύ πιθανόν, όπως εκτιμάται, η μονάδα 8 να είναι μονάδα ελαιοπαραγωγής, στην οποία διεξαγόταν το πρώτο στάδιο εργασιών, δηλαδή η σύνθλιψη - από ελαιόκαρπο σε ενιαία μάζα ελαιοπολτού. Τα έξι κοιλώματα ίσως χρησιμοποιήθηκαν για την αρχική τοποθέτηση των ζεμπιλιών με τον ελαιοπολτό. Με τις ενδελεχείς δειγματοληψίες που διεξάγονται σε κάθε μονάδα ώστε να γίνονται οι ενδεδειγμένες μικροσκοπικές αναλύσεις θα προσδιοριστούν τα προϊόντα που διαχειριζόταν η μονάδα 8.

Επιγραφή σε
όστρακο στην
Παλαίπαφο
γραμμένη στο
ελληνικό
συλλαβάριο

Προχωρά με καταχώσεις το Τμήμα Αρχαιοτήτων Ευαίσθητες μονάδες

Σύμφωνα με το Τμήμα Αρχαιοτήτων, ολοκληρώθηκε η ανασκαφή και στη μονάδα 2 (εμβαδόν 11 τ.μ.), στην οποία είχε βρεθεί από το 2016 μεγάλη ποσότητα κοχυλιών πορφύρας. Οι σωροί της πορφύρας ήταν τοποθετημένοι σε δάπεδο από μεγάλες πλίνθους που είχαν κατασκευασθεί σε μήτρα. Το συνολικό βάρος των κοχυλιών που είχαν αποθηκευθεί στη μονάδα 2 για δευτερογενή επεξεργασία ανέρχεται σε 430 κιλά.

Αν και η παραγωγή της εξαιρετικά πολύτιμης χρωστικής ουσίας της πορφύρας τεκμηριώνεται από την Εποχή του Χαλκού, τα στάδια της βιομηχανικής της

Συνεχίζεται στα ανατολικά το 2020 η ανασκαφή στην Παλαίπαφο

παραγωγής δεν έχουν τεκμηριωθεί επαρκώς.

Τέλος, στη μονάδα 7, αναφέρεται, όπως και στις περισσότερες μονάδες, ότι το υλικό των

επιχώσεων δείχνει ότι πάνω από τις ισόγειες μονάδες υπήρχε όροφος. Το δάπεδο του ορόφου ήταν κατασκευασμένο από λείο επίχρισμα, ενώ η στέγη έφερε μεγάλα κεραμίδια (στρωτήρες και καλυπτήρες) διακοσμημένα με ερυθρές ταινίες.

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων Κύπρου προέβη αμέσως σε προσωρινή κατάχωση των ευαίσθητων μονάδων του συμπλέγματος Χατζηαπτουλλά, ενώ επίκειται και η κατασκευή προσωρινών στεγάστρων για διοχέτευση των όμβριων υδάτων εκτός του μνημείου, του οποίου η ανασκαφή θα συνεχιστεί το 2020 προς τα ανατολικά.